

Ko e Fili 'a Sēini

Fai 'e Jessica Larsen
Makatu'unga 'i ha talanoa mo'oni

Konekitikati, 1842

“Ko e 'Eiki ko hoku tauhi sipi 'oku . . .” Ne 'ākilotoa 'a Sēini 'Eliisapeti Māningi 'e he ongo 'o e hivá ka na'e 'ikai ke ne lava 'o tokanga ki he ngaahi leá. Na'á ne sio ki hono ongo nimá, mo fakakaukau lahi.

Na'á ne ului ki he Siasi Pelesipeteliané 'i he ta'u 'e taha kuo hili. Ka na'á ne kei ongo'i pē 'oku kei 'i ai pē me'a 'oku mole. Na'á ne pehē loto, “Oku ou fekumi ki ha me'a lahi ange.” Ka ko e hā nai ia? Hili e 'osi 'o e houalotú, ne hū māmālie atu 'a Sēini mo e toenga 'o e kāingalotú ki tu'a. Na'e kamata ke liliu e lau'i'akaú 'o lanu kulokula mo lanu koula. Ne aata mai e huelo 'o e la'aá mei he Vaitafe Noauakí 'a ia ne ofi mai.

Ne pehē 'e ha tangata, “kuo ha'u ha faifekau fononga holo ki he koló. Ko ha Māmonga ia, pea 'okú ne pehē 'oku toe folofola mai 'a e 'Otuá ki ha kau palōfita.”

Na'e tu'u 'a Sēini 'o fakafanongo. Ko e me'a nai 'eni kuó ne fekumi ki ai?

Ne manuki 'e ha tangata 'e taha 'o pehē, “Kau Palōfita?” “O hangē 'i he Tohi Tapú? Ko hai ia 'e 'alu 'o fanongo ki ha fa'ahinga pōpoaki pehē?”

“Ko au!” Ko Sēini hake ia. Ne tafoki hake ha ni'ihiko-toko-si 'i ke sio fakamama'u atu ki ai, 'o kau ai e faifekau. Na'e ongo'i 'e Sēini 'oku faka'au ke māfana hono kou'ahé.

NGAAHI TĀ FAKATĀ 'A JIM MADSEN

Na'e fakafulofula 'a e faifekau. “Oku 'ikai ke u tui 'oku totonu ke ke 'alu 'o fanongo kiate ia. Ko ha me'a laulaunoa ia. 'Oku mahino kiate koe?” 'I he 'ikai ke ne lea 'aki ha me'a, na'á ne kamokamo pea 'unu ke talanoa mo ha taha kehe. Na'e sio atu 'a Sēini ki he'ene mavahé peá ne fakavave ki 'api.

Ko hono 'apí ne 'ikai ko e fale 'oku 'i ai 'a 'ene Fine-'eiki mo hono ngaahi tokouá mo e tuonga'ané. Na'e tu'u ia 'i he faama 'a e kau Fitisie. Na'á ne 'alu 'o nofo ai ko ha sevāniti 'i he'ene kei ta'u onó. Na'á ne ngāue mālohi 'i he 'aho kotoa pē, 'o tokoni kia Misisi Fitisie 'i he foó, haiané, mo e feime'atokoní. 'Okú ne fa'a 'ā hake 'oku te'eki ke hopo 'a e la'á. Na'á ne fakamo'ui e afi, ngaohi e maá mo e patá. Kapau ne faingamālie, na'á ne 'alu 'o 'a'ahi ki hono fāmilí.

Hili ha ngaahi 'aho si'i, ne kei fakakaukau pē 'a Sēini fekau'aki mo e faifekau 'i he'ene tautau hake e ngaahi sote 'o Misa Fitisie ke fakamōmoá. Ne vilingia e valá 'i he'ene havilivilí.

Na'e 'osi talaange 'e he faifekau ke 'oua 'e 'alu, ka . . . na'á ne kei fie 'alu pē. Na'á ne fie ma'u ke vakai pe 'e lava 'e he Māmonga ko 'eni 'o tokonia ia ke ma'u 'a e mo'oni 'okú ne fekumi ki ai. Ne a'u ki he taimi ne 'osi ai 'ene tau e ngaahi valá, kuo 'osi pau 'ene fakakaukau. 'E 'alu ki he fakatahá, 'o tatau ai pē pe ko e hā ha lau 'a ha taha.

'I he 'aho Sāpaté, ne 'ā hake ai 'a Sēini 'i he mafoa 'a e atá, 'o tui hono kofu lelei tahá, pea lue toko taha ki he fakatahá'angá. Na'á ne hū fakalongolongo atu 'o tangutu 'i ha sea papa 'i mui 'i he holó. Na'e malimali 'a Sēini 'i he'ene sio ki he tokolahi 'o e kakai ne nau 'i ai. Na'e hangē 'oku 'ikai ko ia pē 'oku fekumi ki ha me'a 'oku lahi angé!

Na'e lōngonoa e lokí 'i he tu'u hake 'a 'Eletā Uanitoló. Ne 'alu vave e houa hono hokó 'i he'ene lea fekau'aki mo e Tohi 'a Molomoná pea mo ha palōfita ko Siosefa. Na'á ne pehē 'e lava ke papitaiso 'a e kakaí 'i he faka-uku, 'o hangē pē ko Kalaisí. Pea na'á ne lea fekau'aki mo e tākaki fakataha 'a e Kāingalotú ki ha kolo mama'o 'oku ui ko Nāvū. 'I he faka'osinga 'o e fakatahá, ne fu'u fiefia 'aupito 'a Sēini ne 'ikai mei lava ai ke mānava.

Na'e 'alu 'a Sēini 'o 'a'ahi ki hono fāmilí 'i he pō ko iá. “Pea ko e hā ho'o fakakaukau ki he pōpoaki 'a e faifekau?” ko e 'eke ange ia 'e he'ene fa'eé 'i he hili hono fakamatala'i ange 'e Sēini 'a e me'a na'á ne fakamoleki ki ai hono 'aho Sāpaté.

Na'e pehē 'e Sēini, “Oku ou tui kakato na'á ne fakahā mai 'a e ongoongolelei mo'oni.” “Kuo pau ke u tali ia. Te u papitaiso 'i he Sāpate kaha'ú.”

“Papitaiso? Te ke kau koe ki ha siasi kehe?” ko e fehu'i mai ia hono tuonga'ane ko 'Aisaké 'i he'ene to'o mai ha sea 'o tangutu ai.

“Io! Ko e me'a ia ne u fekumi ki ai. 'Oku mo'oni ia.” Ne 'ilo'i 'e 'Aisake ko 'ene fakamātoato. Na'á ne fehu'i le'o si'i ange, “Ko e hā leva e me'a 'e hokó? Ko e hā ho'o me'a 'e fai hili ho'o papitaiso?”

Ne pehē ange 'e Sēini, “Te u 'alu 'o fakataha mo e Kāingalotú.” “Te u 'alu ki Nāvū.”

Ke toki hoko atu . . . ■
'Oku nofo 'a e tokotaha na'á ne fa'ú 'i Tekisisi, USA.